

اِسْتِغْنَا

نومرو ۱۶

بجانبہ

۱ کانون ثانی ۱۳۲۴

«پروتودوس» يك بياغی بالانچیلغندن ، حیا سزلانغندن ، نانکورلکندن برغونه
دها کوسترمش اولدی. صاحبی اولان یونانی بی حکومت نه وقت قولندن طوتوب
ملکتمزدن آنه حق؟ بوتدیره قانوناً وعهداً امکان وجواز واردر . او امکاندن
استفاده ایتماک ایچون سبب ایسه قولای بولغاز .

اجال خارجی

۱۹۰۸ سنه سی تاریخ جهانده يك فجیع و مؤلم بر حقیقه ماتم براقه رق
ختامه ایردی . بتون عالم نصرایت ییل باشی یورطیسی شاطرانه بر صورتده
کچیرمک ایچون بر شوق واعتنا حاضرلقده ایکن رأس سنه دن اوچ کون اول
یعنی کانون اولک یکریمی سکرنجی کونی ایتالیا نك جهت جنوبیه سنده وقوعه کان
مدهش بر حرکت ارض هواسی لطیف، منظره سی دلفریب اولان بو حوالینک
ایکی بلده معموره سی بر ایکی ثانیه ظرفنده خاک ایله یکسان، وانقاض آلتنده قالان
سکینه سندن ایکی یوز بیکی متجاوز نفوسک هلاکی ایله بتون ایتالیایی ، بتون
عالم مدینتی نالان ایلدی. ممالک متدنه نك کافه سی بو فلاکت عظمادن طولانی
ایتالیایه بیان تعزیت، آفرزدکانه یاردمه مسارعت ایتدیلر. ایتالیا مجلس مبعوثان
ریسی ایله باش وکیلی بو آثار انسانیتکارانه یه تشکری حاوی اوله رق قشارده
غایت بلیغ و مؤثر نطقلر ایراد ایتدیلر، فلاکتک درجه وسعتندن بحث ایلدیلر.
فی الحقیقه مسینا وره جیو بلده لرینک محو اولمیرینه باعث اولان بو آفت تاریخ عالمده
امثالی نادر مصیبتلردندر . جهان انسانیت بوکانه قدر تأثیرخوان اولسه سزادر ،
فقط برازده افکارمزه بشقه بر جولان وبره لم! بو کون بر حادثه طبیعیه سوقیه
ایکی یوز بیسک کشینک ضیاع ابدیسی بتون جهانی ماتم ایچنده براقیور ، حتی
بعض عقیده سزلی بر عصبیان وجداتی به سوق ایدیورده صکره اوتده ایکی
حکومتک، ویا حکمدارک رای وقراریله آجیلان بر محاربه یوزندن یوزبیکلرجه
کنجلاک بلکه دها فجیع بر صورتده خاک هلاکه سرلمسنه کسه برشی دیمبور ،
طرفینک کوستردیکی خونخوارلنی شجاعت، بسالت، حماست کی اوصاف مبجله ایله

توصیف و تقدیر ایدپور؛ ابنای بشرک مقاتلاتنه دهه، مؤثر بر صورتده خادم اوله جق آلات مخربه ایجاد ایدنله مکافاتلر و بریلپور، خلاصه بتون ملتلر محاربه حاضر قلری اغورینه چالیشدیریلوب طورپور. بر بو غیرت و فعالیت ایله نتایج الیمه-نی، برده حرکت ارضک حصوله کتیردیکی تأثراتی دوشونورسهک آره دهکی تضاده صدهزار حیرت ایتمک قابل دکل. نه ایسه بویله کلش، و... لاهی صلح قونفرانس لرینه، صلح جمعیتلرینه رغماً، بویله کیده جک ! اشته بلغارستانک اعلان استقلالندن، بوسنه و هرسکک الحاقندن برو احتمال حرب داموقلس قلیجی کبی بالقان حکومتلری اوزرینه معلق طورپور. دولترک آمال مسالت پرورانلری سوقیله اختلافات متحده نیک صلحاً تسویه سنه غیرت و توسط اولدی، بر قونفرانس عقدی تکلیف ایدلدی. بو قونفرانسه بوسنه و هرسکک الحاق ایله بلغارستانک استقلاللی یوزندن حق و منفعتلری اخلال و اضرار ایدیلان دولترک تأمین خشنودیسسی اسبابی تهیه و استکمال ایدیله جک ایدی قونفرانس فکری هر طرفده تقدیر و قبول ایدلدی. تهلیکه حربک بو وجهله بر طرف ایدیله جکنه بتون اوروپا سوبندی؛ فقط اوستریا حکومتی قونفرانسه ناشیور، کیفیت الحاقک همان بر امر واقع کبی تلقی اولنمسنده اصرار ایلپوردی نهایت بر صورت تسویه بولندی: قونفرانسدن اول بین الدول مذاکرات اولیه اجرا قلنه جق، « امر واقع » برقراره ایترا ایدله جک، قونفرانسیک وظیفه سی مقرراتی تصدیق دن عبارت قاله جقدر. اوستریا حکومتی بو صورتله روس نظریه-نی قبول ایتمک مجبور اولدق دن صکره بو هزیمتی دولت عثمانیه یه قارشو موفقیتله تلافی به قالدقشدی، ایشده اک زیاده علاقه دار اولان دولت ایله مذاکراته کیرشمک اینچون اول امرده بویقوتک رفی شرطی وضع ایتدی. فقط بو تشببشده ده موفقیت تامه احراز ایدله میه جکنی ادارک ایدنبجه « مقاطعه رسمیه » نک منع ایدیله جکی حقنده الدینی وعدلره اکتفا ایتدی، الیوم مذاکراته باشلاندى. صورت جریانی لایقیله ترشح ایتمکله برابر اوستریانک ادعا و اعلان ایتدیکی مرتبه ده مماشاتکارانه طاورانغینی حس اولنیور: اول امرده باب عالی نی دولت عثمانیه یه بعض منافع اقتصادیه تأمین

وعدلیله اغفالہ یتندی ، بابعالی بوکا قائمدی ، وقانہ مزدیدی ده ... چونکہ
 بو وعدلرک ایفاسی دول ساروندک ده عینی مقرراته موافقی قیدیسه توقف
 ایدیوردی ، نهایت اوستریا تعویضات مالیہ ده یناشیرکی اولدی امانہ قدرعسرت ،
 نه قدر حسرت ایله ! مغضوب برقطعه ده مقابل تعویضات نقدیه اعطاسی کویا عزت
 نفسه طوقونه جنی داعیه سیله وبره جکی پاره بی کاه اوقاف اسلامیہ ، کاه بوسنه ده
 قالان اموال امیریه ده محسوب ایتیمکه قالقشدی . اساس مقصد ایسه تضمیناتک
 مقدارینی ممکن مرتبه ازالتمک ایدی ، و حالابودر . بارون دونرنتال بوغیرتنده
 موفقیتنی تأمیناً اوکمز ، اوروپا اوکنه بحارلرکده مخالفتنی چکیور ، اوستریا
 حکومتی ائتلافه مهیا ایسه ده بحارلرکده رضائی المقی لزومندن بحث ایدیور .
 تورکلرله قراشلقدن بحث ایدن بوقومک دوستلغنه نه درجه ده کوونه جکیزی
 قوت اندرائی دورنده ، برلین قوتغره سنک ماصه سی باشنده اوکرمش ایدک ..
 لکن بودفعه اوستریا اغواتی ده قاریشور . بحار مطبوعاتی ایلروده ده قرداشلقده
 بحثه یوزی اولمق ایچون ساکتانه ، محترزانه طاورانیورایکن شمعی نرنتالک
 تلقیناتی ایله بوسنه هرک ایچون تورکیایه ابکی بحق ملیون لیرادن فضله تضمینات
 اعطاسنه قائل اولهمیه جقلرینی قطعی برلسان ایله اعلان ایدیورلر ، اشته بزم
 استدالامز بومرکرده در ؛ اوستریا غزته لرینک ادعاسنه باقیلورسه المانیادن ماعدا
 ایتالیا فرانسه دولتریدی اوستریانک بویولده کی تشبثاتی بابعالی نزدنده نمره دار
 ایتیمکه چالیشورلریش ' الیوم اوستریادن بشقه متفق قالمدینی ، اوستریایه وار
 قوتیله صارلدینی ایچون نشریات واقعه نک المانیایه تعلق ایدن قسمنه برشی
 دینه مز ایسه ده ایتالیا وفرانسه نک توسطلری اوستریانک ترویج آمالی صددیله
 دکل تسهیل ائتلاف مقصدیله اولمق کرکدر شقین آراسنده کی فرق ایسه مستثنی
 ایضاحدر ؛ حتی کمرک رسمنک یوزده اون بیه ابلاغنه اوستریا منللو دولتن
 مشارالیه مانک ده بیان موافقت ایتلری محضا ائتلافک تسهیلی غیرتنده بولندقلرینه
 دلالت ایدر . اوستریا حکومتک بویله تدریجاً هراصرارندن وازکچرک کیتدکجه
 براز ده زیاده عماشات کوستردیکنه باقیلورسه ایرکچ برائتلاف حاصل اوله جغندن

قطع امید ایدیه من؛ حاله که بلغارستان جهتدن ایش بومر کرده دکدر .
 شمده به قدر تمرده ، سرکشکله ایش کورمه الشمس اولان قویسل
 قومشومز بودفه دخی عینی وادیده حرکت ایدیور . نظار حاضرده سی میاننده
 اک تجربه دیدنه ، اک عاقل واک معتدل برناظر صایلان مالیه نظری «صالا باشف»
 صورانیه و طولایسیله بتون اوروبایه شرق تیوربولاری حقده پک مخرف
 بر حساب کوستردی ؛ بوبوزدن بلغارستانک ویره بیله جکی تضمیناتی پک دون
 ریکونه ایندردی . دیگر طرفدن حکومت لیاچمک درسعانه عودتی طرفزدن
 بر دعوت و قوعنه تعلیق ایندی . باب عالی بوکاده قائل اولمش ایکن بلغارلر
 شمده اجرا ایدیه جک مذاکرادن بر نتیجه قطیعه حاصل اوله جفک تعبیر
 دیگرله مقدما رد اولنان تکلیفلی قبول ایدیه جکک تأمین ایدلسنی ایسته بورلر .
 اشته بلغارلر بوبله در . براز یوز بولدیلر می ، یالکز آستار ایسته مکه قالمزلر ،
 بو آستارک کورک اولسنی ایستلر ؛ بلغارستان کوچک و فقیر حکومت اولدینی
 ایچون بودرجه لرینک تحملنه کوره بر تضمینات طلب ایدلسنی موافق اوله جفک
 ایشتدیلر آرتق اله بیلدکرینه تزیلات اجرا ایدلسنده اصرار ایدیورلر ، حتی
 بو اصرارلرینی ناییداً ینسه قومیه جلقدن ، چته جلقدن بحث ایلورلر ، فقط
 اومارزکه اوستریا ایله ائتلاف حصولی قوه قریبه به کلنجه بلغارستان اعلان استقلال
 ایدرایکن اویدینی اوستریا به شمده ده اقتداء ایلر . . .

بدایت مقاله دنبرو شرح ایستیکمز احوالک حین جریاننده صربستان خارجییه
 نظری میلانویچک غایت احتیاطسزجه بر حرکتی ازقالدی بتون مذاکرات
 مضبوطه لرینی برهوا ایده جک بر فورطنه قویاره جقدی . میلانویچ سقویچیناده
 اوستریا علیه اوله شدتی ، اوله تجاوزکارانه برلسان استعمال ایندی که
 اوستریانک بو خبیث شکنانه تجاوزی هضم ایده جکنه امکان ویرمک
 قابل دکدی بو سببدنشلی میلانویچک نطق شایع اولور اولمز سقویچینانک
 بر ایکی دفعه خفیاً اجتماع ایتمش اولدینی ده نظر دفته آنه رق بورسهرده
 بر تلاشدر کندی ، بتون اسهام دوشدی .. ناره حربک اشتعالنه رمق قالمشیدی .

برکت و پرسون که میلانویچ اوستریایه ایضاحات، ترضیه ویرمه که، سوزلرینی
کیرو آلمغه مسارعت ایندی. تهلکده بو وجهله شمذیلک زائل اولدی. مع مافیه
صربستان ایله قره طاغ طرفلرنده کی بلوطلر هنوز طاعلعمامشدر. صربلیرله
قره طاغ حالا غلبانده در، چته ایله، بومبا ایله محاربه احتمالی باقیدر اوستریا بونی
بیلدیکی ایچون اوچوز بیک کشیک بر اردویی ایاق اوستنده بولندیرور. .
بویقوت ضررلری حسابنه برده بو مصارف زاده قید ایدلمکده در. اوستریا
یارمغنک پکده بیکانه بولمغنی معلوم اولان ماکدونیا قارغشه لقلرندن طولانی
بز بویه بر بلایه سنه لرحه گرفتار اولمش ایدک. شمذی نوبت اوستریایه کلیرسه،
بو نوبتک نه قدر محرق اولدیغنی اوستریاده اکلارده بلکه ایندیکنه نادم اولور.
میلانویچک سالف الذکر نطق اوزرینه اوستریاده انکلتریه قارشو پک شدتلی
یر انفعال حاصل اولدیغنی ذکر ایتمه دن کچمک جائز اوله مز.

اوستریالیر صربستانک بوجرانی آرقه سنده انکلتریه کی کورمک ایستدیلر،
انکلتره نک تشویق اولسه ایدی صربستانک بو قدر ایلرو کیده میه جکنه حکم
ایستدیلر، حتی نرنتالک تلقینانی ایله یازلمش مهم بر بنسده انکلتره حکومتی
آچقندن آچیغه مؤاخذه ایدلدی، فقطایشک بوجه بیان ترضیه ایله باصدیرلمسی ایله
برابر انکلیر غزته لرندن بعضیلرینک بو کبی مؤاخذات ناروانک رد کلفته بیله
دکدیکنی بیان اتملری اوستریایی تطمین ایندی. . عینی زمانده انکلتره قرالی
ادوارد حضرتلرینک برلینه سیاحتی خبری ایریشدی. معلومدرکه شو صوک
زمانلرده انکلتره پولیتیکسی اک زیاده آلمانیا علیهدارلنی ایله اتهام اولمغده در.

قرال ادوارد برلین سیاحتی آرده کی کرکینلکی ازاله دکلسه بیله البت
تخفیف ایده جک، اوستریا دخی بو سایه ده انکلیر قورقورلندن قورتیله جقدر.
هر حالده بو سیاحت پک بیوک بر اهمیت ویرلمکده، صلح و مسالمتک محافظه
ایدیله جکنه دلالت ایدن علامدن بری اولقی اوزره تلقی ایدلمکده در.

دیگر بر علامت صلح دخی روسیه نک اوته دنبرو عقد ایتمک ایستدیکی
بریحق ملیار راده سنده بر استقراضک اون بش گونه قدر پارسده ایدی تداوله

اخراجیدر؛ احتمال صلح ضعیف بولنسه ایدی، سرمایه دارانک بو درجه جسیم
 بر مبلغ افراضنه قرار ویره میه جکری قطعاً بیان ایدیور، حتی روسیه نك
 ایلک بهار حادثات محتمله نه حاضر بولنق ایچون آغر شرائطله استقراض عقدینه
 استعجال ایدیکی ملاحظه نه ذره جه التفات ایدیور. بز بو خصوصده بزدن
 دها تجربه دیده ارباب سیاستدن فضله بر بدینلک ایتمک ایچون عینی فکر و مطالعاته
 اشتراکه میل اتمک ایسته یوز؛ خصوصیه قرال ادواردک در سعادته کله جکی حقنده ده
 بر خیلی روایتلر وار. غزته لرمن بو زیارتک پروگرامنه وارنجه یه قدر نشر یاتده
 بولندقلری خالده «روایت» تعیری نی استعمالده بر مجبوری حسی ایدیورم، حتی
 بر خبر قطعی اولمدنجه بو روایتلره اینانیله میه جنی فکر نده یم. تصور سیاحت
 بو کونلرده تحقق ایدر ایسه بونی انکلتزه دوستلغنک بر دلیل فعلیسی کی تلقی
 ایتدکن ماعدا صاحب و مسالمنک الک صاغلام بشا نندن بری کبی ده عد ایتلیدر،
 چونکه بو کشمکش آره سنده قرالک در سعادته سیاحتی انکلتزینی بر تعهد آتته
 سوق ایتش اولور

§ فاس امیر لاحق مولای حفیظ حضرتلری اراق رسماً طانندی .
 بتون دولتر سفیرلرینه امر ویردیلر . هیئت سفرا الک قدمیسی واسطه سیله
 مولای حفیظه «حشمت پناه» عنوانیه خطاب ایدرک انفاذ تعلیماته شتاب ایدی .
 دول اسلامیه دن بری بو وجهله مداخله اجنبیه دن خلاص اولور ایکن
 قومشومن دیگر بر دولت اسلامیه، دولت ایران شاهک قانون اساسی بخشندن
 امتناعی یوزندن متحدث اغتشاشات سوقیله بک وخیم بر مداخله اجنبیه تهلمکه سنه
 معروض بولونیور. روسیه حکومتی بو بایده انکلتزه ایله پیدای ائتلاف ایتش
 کیدر، ذاتاً ایرانده هر ایکی دولتک دائرة نفوذلری اقدجه تعیین و تحدید ایدلش
 ایدی .. شمدی اجرا آتته کیریشیله جک دیعکدر . احرار ایرانک مملکتلرینی
 بر اداره مستبدانه دن تخلیص اتمک ایچون صرف ایتدکلی مساعی بهادرانه
 بویه بر نتیجه الیه یه منجر اوله جق اولورسه صد هزار تأسف !

محمد صالح